

Raadsvoorstel

Opsteller

Heeger, Anne

Vergadering van

2 september 2025

Kenmerk

Z/25/078940 / D/25/195456

Portefeuillehouder

Jelmer Vierstra

Portefeuille

Energietransitie

Onderwerp

Geen wensen en bedenkingen tegen het Warmteprogramma Woerden 2025

Samenvatting

Het college heeft het Warmteprogramma Woerden opgesteld en hiervoor een zorgvuldig participatieproces doorlopen met inwoners, ondernemers en andere samenwerkingspartners. Het Warmteprogramma heeft zes weken ter inzage gelegen. Hierop heeft het college geen zienswijzen ontvangen. Het college heeft het voornemen het ontwerp-Warmteprogramma Woerden vast te gaan stellen. Omdat het vaststellen van een omgevingsprogramma een nieuw bestuurlijk proces is onder de Omgevingswet, biedt het college de raad de gelegenheid om voorafgaand aan de vaststelling eventuele wensen en/of bedenkingen kenbaar te maken. Hierover is de raad eerder geïnformeerd in een themasessie.

Gevraagd besluit

1. Geen wensen en bedenkingen ter kennis van het college te brengen met betrekking tot haar voornemen te besluiten tot het vaststellen van het Warmteprogramma Woerden 2025, met de bijlage Juridische notitie over de mer-beoordeling.

Inleiding

De gemeente heeft tussen november 2024 en juni 2025 het Warmteprogramma Woerden opgesteld met inbreng van inwoners, ondernemers en samenwerkingspartners. Over het opstellen hiervan heeft het college u in de raadsinformatiebrief (Z/25/078940 / D/25/171544) op de hoogte gebracht. In juni heeft u hier een verdere Raadsinformatiebrief Voortgang warmtetransitie (Z/25/084309 / D/25/185214) over ontvangen. Eerder nam het college de raad hierin mee tijdens de themasessie warmtetransitie op 5 maart.

Het Warmteprogramma Woerden

Alle gemeenten zijn onder de Omgevingswet verplicht om een Warmteprogramma te maken. Hiermee maakt de gemeente voor de komende 10 jaar duidelijk met welke activiteiten en maatregelen zij de gebouwde omgeving stap voor stap aardgasvrij gaat maken. Met een doorkijk naar 2050. In 2050 moeten zoals afgesproken in het Klimaatakkoord alle gebouwen duurzaam verwarmd zijn, zonder aardgas. Het Warmteprogramma Woerden is daarmee de uitvoeringsagenda voor de warmtetransitie in de gemeente. Woerden is hier tijdig mee begonnen, omdat een vastgesteld, gemeentebreed Warmteprogramma houvast geeft voor de verkenningen naar aardgasvrij verwarmen die per buurt/wijk plaatsvinden. In het Warmteprogramma staat namelijk onder andere een buurtvolgorde, waarbij Molenvliet bovenaan staat. Over het project Verkenning Molenvliet aardgasvrij bent u in de themasessie van 5 maart 2025 en via de raadsinformatiebrief (Z/24/073463 / D/24/156073) op de hoogte gebracht. Het college benoemt hieronder de belangrijkste punten uit het Warmteprogramma Woerden.

Het Warmteprogramma Woerden bestaat uit twee actielijnen:

Actielijn 1 Buurtverkenningen

De gemeente start in zes buurten met verkenningen naar collectieve warmteoplossingen. Hierbij houden we de volgende buurtvolgorde aan:

1. Molenvliet – verkenning 2025
2. Bedrijventerrein Barwoutswaarder – verkenning 2026
3. Snel en Polanen, Waterrijk en bedrijventerrein Polanen – verkenning 2026
4. Middelland-Zuid – verkenning 2027
5. Bedrijventerrein Honthorst – verkenning 2029
6. Staatsliedenkwartier – verkenning 2031

Na de verkenning stelt de gemeente per buurt een uitvoeringsplan op en voert zij dit uitvoeringsplan uit, waarmee de buurt aardgasvrij wordt. De verkenning en het opstellen van het uitvoeringsplan duren samen zo'n 2 jaar. Voor de uitvoering zelf wordt vaak 8 jaar aangehouden.

Actielijn 2 Gemeentebrede verduurzaming

Met deze actielijn ondersteunt de gemeente inwoners, ondernemers en andere gebouw eigenaren die hun woning of gebouw willen verduurzamen. De actielijn bestaat uit acht sporen:

1. Algemene ondersteuning voor woningeigenaren (inclusief gemeentelijk energieloket)
2. Een gebouwtypenaanpak
3. Ondersteuning voor bewonersinitiatieven
4. Afspraken met woningcorporaties
5. Stimuleren van particuliere verhuurders
6. Ondersteuning voor Verenigingen van Eigenaars
7. Verkennen ondersteuning voor bedrijven
8. Verkennen ondersteuning voor maatschappelijke accommodaties

Wensen en bedenkingen

De terinzagelegging van het Warmteprogramma Woerden heeft voor de zomer plaatsgevonden. Nu ligt het stuk voor vaststelling bij het college – onder de Omgevingswet vallen omgevingsprogramma's zoals het Warmteprogramma onder de bevoegdheid van het college. Het college werkt hierin graag goed samen met de raad. Om die reden geeft het college graag de gelegenheid aan de raad om wensen en bedenkingen mee te geven. Het college hecht er grote waarde aan de raad goed te betrekken bij het Warmteprogramma gezien de grote impact die de warmtetransitie heeft op inwoners, ondernemers en samenwerkingspartners. Daarom vindt op 11 september ook een themasessie in uw raad plaats. Wij gaan ervan uit dat onze uitwerking van het beleid in dit Warmteprogramma past binnen de door u gestelde kaders in de Omgevingsvisie. Om die reden is het besluit zodanig geformuleerd dat u geen wensen en/of bedenkingen heeft tegen het Warmteprogramma Woerden. Mocht u toch vinden dat het college uw visie niet op een goede manier heeft uitgewerkt dan kunt u dat via amendementen op het bijgevoegde raadsbesluit kenbaar maken. Mocht het Warmteprogramma aanleiding geven tot het updaten van kaders in de omgevingsvisie, dan nodigt het college de raad hiertoe uit.

Hoe hangt besluit over het Warmteprogramma straks samen met een aardgasvrijbesluit?

Het college neemt straks het besluit om het Warmteprogramma Woerden vast te stellen. Met dit besluit brengt het college een buurtvolgorde aan waarin zij verkenningen gaat uitvoeren. En maakt het college per buurt het voornemen kenbaar om de aanwijsbevoegdheid in te zetten. Op die manier hou je als gemeente de optie open om het besluit te kunnen nemen de levering van aardgas te stoppen. Maakt de gemeente dit voornemen nu niet kenbaar? Dan kan zij in een uitvoeringsplan per buurt de komende 5 jaar niet onderzoeken of een aardgasvrijbesluit hier straks nodig is om in te zetten. Het daadwerkelijke besluit om wel of niet de levering van aardgas in een buurt te beëindigen (aanwijsbesluit) neemt de raad, met een aanpassing in het omgevingsplan. Dit besluit de raad pas nadat het college in een uitvoeringsplan per buurt heeft aangetoond dat er een haalbaar en betaalbaar verwarmingsalternatief voor gebouw eigenaren is.

Mogelijke milieueffecten onderzoeken als plannen concreter worden

Bij het opstellen van het Warmteprogramma moet de gemeente laten beoordelen of de activiteiten en maatregelen die ze de komende jaren wil uitvoeren leiden tot te verwachten milieueffecten. Hiervoor heeft de gemeente een ingenieursbureau ingeschakeld. Het bureau heeft geconcludeerd dat de plannen van de gemeente nog in de verkennende fase zijn en dat het Warmteprogramma Woerden daarmee niet mer-beoordelingsplichtig is. Als de plannen concreter worden en de gemeente met de buurt gaat werken aan een uitvoeringsplan na de buurtverkenning, is de gemeente verplicht in een formele mer-procedure naar de milieueffecten te kijken. De juridische notitie over de mer-beoordeling is bijgevoegd bij dit raadsvoorstel.

Ontsluiting via het online Omgevingsloket

Het college neemt straks een besluit over het Warmteprogramma Woerden in PDF-vorm. Sinds de inwerkingtreding van de Omgevingswet ontsluit de gemeente verplichte omgevingsprogramma's zoals het Warmteprogramma Woerden via het online Omgevingsloket. De inhoud op het Omgevingsloket is hetzelfde als in de PDF, alleen in een andere weergave. Deze weergave maakt het onder andere mogelijk dat inwoners alleen die onderdelen uit het Warmteprogramma Woerden zien die voor hun wijk relevant zijn. Kort na vaststelling wordt het Warmteprogramma gepubliceerd in deze online omgeving. U kunt alvast in de proefomgeving kijken hoe het Warmteprogramma straks online komt te staan. De link is: [Warmteprogramma Gemeente Woerden nieuw - Regels op de kaart - Omgevingsloket](#). Het is de eerste keer dat Woerden een omgevingsprogramma in het Omgevingsloket ontsluit.

Participatieproces

Participatie en zienswijzeperiode

Via participatie hebben inwoners, ondernemers en andere samenwerkingspartners tussen februari en midden mei mee kunnen praten over de inhoud van het warmteprogramma. Dit gebeurde tijdens de avonden van de klankbordgroep warmtetransitie, marktgesprekken, een bewonersavond, een webinar en een ondernemersavond. Daarnaast stond Denkmee Woerden doorlopend open. De inbreng van de participanten heeft de plannen van de gemeente aangescherpt, zoals te lezen in het participatieverslag in het warmteprogramma.

Belangrijke punten die we hebben meegenomen zijn:

- Meer aandacht voor bewonersinitiatieven;
- Meer aandacht voor de dorpen;
- Energiebesparing meer mee laten wegen;
- Meer ondersteuning voor ondernemers.

Het ontwerp-Warmteprogramma heeft met toepassing van de voorbereidingsprocedure van afdeling 3.4 Awb gedurende 6 weken voor een ieder ter inzage gelegen. Bekendmaking heeft via Overheid.nl en de gemeentepagina in het Kontakt plaatsgevonden. Tijdens de terinzagelegging van 13 juni t/m 26 juli zijn er geen zienswijzen ingediend. Het definitieve Warmteprogramma Woerden is op een aantal technische aanpassingen na niet veranderd ten opzichte van het ontwerp-Warmteprogramma.

Wat willen we bereiken

- CO₂-reductie;
- Betaalbare warmte, ook in de toekomst;
- Voldoen aan de afspraken uit het Klimaatakkoord dat in 2050 alle gebouwen in Nederland aardgasvrij verwarmd worden;
- Zekerheid over warmtevoorziening in de toekomst;
- Minder afhankelijkheid van warmte en energie van andere landen in tijden van geopolitieke onrust.

Wat gaan we daarvoor doen

Uitvoering geven aan het Warmteprogramma Woerden, de uitvoeringsagenda voor de Woerdense warmtetransitie. En daarmee stap voor stap naar aardgasvrij verwarmen.

Argumenten

1. We geven duidelijkheid over onze plannen en handelingsperspectief voor de verduurzaming van de gebouwde omgeving voor de komende 10 jaar aan inwoners, ondernemers en andere samenwerkingspartners (zoals Stedin en Cazas Wonen);
2. We maken verder voortgang in de warmtetransitie in Woerden en monitoren deze voortgang;
3. We zijn wettelijk verplicht een Warmteprogramma vast te stellen.

Kantttekeningen, risico's en alternatieven

Als de vaststelling van het Warmteprogramma vertraging oploopt, geeft dat minder houvast in het participatieproces in de Verkenning Molenvliet Aardgasvrij.

Financiële gevolgen van het voorgestelde besluit

Het voorliggende voorstel heeft op zichzelf geen directe financiële consequenties.

Gemeenten zijn verplicht een Warmteprogramma op te stellen dat uiteindelijk leidt tot het volledig aardgasvrij maken van de gebouwde omgeving. Die doelstelling is dan ook als uitgangspunt genomen voor het Warmteprogramma. Gemeenten ontvangen hiervoor een financiële bijdrage van het Rijk.

De kosten van de warmtetransitie zullen per jaar worden bekeken. Voorstellen over inzet van financiële middelen doet het college in het kader van de jaarlijkse begrotingscyclus.

Communicatie

Vanaf november 2024 tot heden is er via verschillende kanalen en middelen gecommuniceerd over het opstellen van het Warmteprogramma Woerden.

De gemeente heeft gebruik gemaakt van:

- Denkmee.woerden.nl, als platform met meer informatie;
- Het Kontakt – De Woerdense Courant; meerdere informatieve berichten op de infopagina;
- Nieuwsbrief Energie en Klimaat, digitale e-mailniewsbrief naar geïnteresseerden in duurzaamheid;
- Flyer, korte achtergrondinformatie en overzicht van de buurtvolgorde.

Met bovenstaande kanalen en middelen is ook op meerdere manieren input gevraagd aan inwoners, ondernemers en samenwerkingspartners (het participatieproces). Met de opgehaalde input is het Warmteprogramma Woerden verder aangescherpt. Voor een uitgebreide toelichting op de participatie-activiteiten verwijzen we naar het participatieverslag.

Onder de paraplu van het Warmteprogramma Woerden is er een Communicatiestrategie Warmte 2025-2030 opgesteld. Waarbij het uitgangspunt is dat Woerden in 2050 aardgasvrij is. Deze strategie gaat uit van betrouwbaar de weg wijzen en op logische momenten prikkelen. Het Warmteprogramma Woerden vormt bij alle communicatie binnen deze strategie de basis. Daarnaast worden de communicatiemiddelen ontwikkeld samen met de samenwerkingspartners van de gemeente. Zodat deze zo goed mogelijk aansluiten bij de vraag van inwoners. Maar ook passen bij de verwijfsfunctie die de samenwerkingspartners vervullen. Vanaf september wordt er vol ingezet op de Communicatiestrategie Warmte met een tweewekelijkse Energie/Warmte-pagina in Het Kontakt, meerdere social media campagnes en een bewonersreis.

Vervolgproces

Het college zal na behandeling van dit raadsvoorstel eventuele wensen en bedenkingen beoordelen en besluiten of ze aanleiding geven tot aanpassing van het Warmteprogramma. Daarna stelt het college het Warmteprogramma Woerden vast en zal uw raad daarvan op de hoogte stellen.

Kort na de vaststelling van het Warmteprogramma Woerden maakt de gemeente het bekend via het online Omgevingsloket.

Bij de volgende actualisatie van de omgevingsvisie doet het college een voorstel met aanvullingen op het onderwerp warmte. Deze aanpassingen zijn beleidsneutraal en betreffen relevante zaken uit de Warmtevisie 2021. Het college doet dan tegelijk het voorstel om de Warmtevisie 2021 in te laten trekken door uw raad. De kaders vanuit de raad zijn op die manier geborgd in de omgevingsvisie en de beleidsuitwerking in het Warmteprogramma (een omgevingsprogramma).

Wanneer is de raad aan zet?

Nu	Mogelijke wensen en/of bedenkingen tegen het Warmteprogramma, een verplicht omgevingsprogramma
Financiële momenten	Financiën programma energie via najaarsrapportage/begroting, voorjaarsrapportage/kadernota
Doorlopend	Kaderstellende rol via de omgevingsvisie en signalen uit samenleving opvangen
Vanaf ca. 2027	Mogelijk aardgasvrijbesluit per buurt via het omgevingsplan

Bevoegdheid raad

Artikel 2, lid 2 van de Omgevingswet.

Bijlagen

1. Warmteprogramma Woerden 2025 (D/25/195459)
2. Bijlage Juridische notitie over de mer-beoordeling (D/25/195460)
3. Raadsbesluit Geen wensen en bedenkingen tegen het Warmteprogramma Woerden 2025 (D/25/195842)